

Анотація дисципліни
«Картографічне обґрунтування територіального планування»

1. *Назва дисципліни* – «Картографічне обґрунтування територіального планування».
2. *Лектор* – Попович Наталія Валеріївна, к. геогр. н., ст. викладач.
3. *Статус* – дисципліна за вибором.
4. *Курс, семестр*: 1 курс магістратури (денне відділення), 2 семестр.
5. *Кількість кредитів*: 3 кредити; академічних годин – 90 (у т.ч. лекції – 12, практичні заняття – 24, самостійна робота – 54).
6. *Попередні умови для вивчення* – курс «Картографічне обґрунтування територіального планування» базується на знаннях, отриманих студентами у бакалавраті, зокрема в рамках вивчення дисциплін: Топографія з основами геодезії, Картографія, Інформатика з основами геоінформатики, Картографічний метод дослідження, ГІС в географії.
7. *Опис курсу*: метою курсу є здобуття студентами теоретичних знань і практичних навичок з картографічного обґрунтування територіального планування у взаємозв'язку з природними, соціальними, економічними, екологічними, політичними і естетичними аспектами розвитку територій.
8. *Структура курсу*:

РОЗДІЛ 1. КАРТОГРАФІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ: СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ, ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ, ЗВ'ЯЗОК З НАУКОВИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Тема 1. Територіальне планування: поняттєво-термінологічна система. Сутність понять «територіальний розвиток» і «територіальне планування». Історія розвитку територіального планування в Україні та світі. Світові й європейські документи щодо територіального планування. Система територіального планування в Україні.

Тема 2. Сутність картографічного обґрунтування територіального планування. Зв'язок територіального планування з географією та картографією. Види і типи, властивості та особливості картографічних творів, які слугують для обґрунтування територіального планування. Картографічне забезпечення стратегій розвитку територій: національних, регіональних, локальних. Картографічне забезпечення функціонального зонування територій, моделювання природоохоронних територій.

Розділ 2. КАРТОГРАФІЧНИЙ МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ ПЛАНУВАННІ

Тема 1. Використання картографічного методу для аналізу і прогнозування розвитку території. Прийоми картографічного методу дослідження, які використовуються в територіальному плануванні. Визначення необхідних даних для вирішення завдань територіального планування, атрибутів і зв'язків даних. Моделювання просторових зв'язків (маршрутизація руху; кваліметрична оцінка території). Аналіз соціального, економічного, екологічного стану території та його змін у часі.

Тема 2. Роль і місце геоінформаційних систем в територіальному плануванні. ГІС як інструмент управління територіями. Застосування сучасних комп'ютерних технологій в територіальному плануванні. Регіональні ГІС. ГІС в муніципальному управлінні. ГІС-аналіз місцеположення об'єктів для вирішення задач територіального менеджменту: створення інтерактивних карт.

9. *Форми та методи навчання* – лекції, практичні роботи та самостійна робота студентів згідно програми курсу.

10. *Форми організації контролю знань* – теоретичний захист практичних робіт; поточне експрес-опитування за матеріалами лекцій; участь у дискусіях під час лекційних та практичних занять; поточна контрольна робота для перевірки засвоєння матеріалу курсу.

11. *Навчально-методичне забезпечення* – програма, яка включає інформаційну базу знань, перелік умінь та навичок, якими повинні оволодіти студенти, список рекомендованої літератури; розроблені електронні версії лекцій і рекомендацій до практичних робіт.

12. *Мова викладання* - українська.
13. *Список рекомендованої літератури:*

Базова література

1. Руденко Л. Г. Картографическое обоснование территориального планирования / Л. Г. Руденко. – Киев : Наукова думка, 1984. – 168 с.
2. Берлянт А.М. Картографический метод исследования / А.М. Берлянт. – Москва : МГУ, 1988. – 252 с.
3. Козаченко Т.І. Картографічне моделювання / Т.І. Козаченко, Г.О. Пархоменко, А.М. Молочко. – Вінниця : Антекс-У ЛТД, 1999. – 328 с.
4. Яковлева С. И. Карты регионального стратегического планирования : монография / С. И. Яковлева. – Саарбрюккен : Palmarium Academic Publishing, 2016. – 308 с.
5. Тикунов В. С. Устойчивое развитие территорий: картографо-информационное обеспечение / В. С. Тикунов, Д. А. Цапук. – Москва–Смоленск : Изд-во СГУ, 1999. – 176 с.
6. Старостин Е. С. Проблемное картографирование. Картографическое обеспечение региональных комплексных программ / Е. С. Старостин. – Москва : Наука, 1990. – 134 с.
7. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : навч. посіб. / Т. К. Гречко, С. А. Лісовський, С. А. Романюк, Л. Г. Руденко. – Херсон : Гринь Д. С., 2015. – 264 с.
8. Пересадько В. А. Картографічне забезпечення екологічних досліджень і охорони природи : монографія / В. А. Пересадько. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 215 с.
9. Батуев А. Р. Картографическое обеспечение регионального развития : автореферат диссертации на соискание научной степени докт. геогр. наук : спец. 25.00.33 «картография» / Батуев Александр Раднажапович. – Москва, 2003. – 20 с.

Допоміжна література

1. Картография с основами топографии / Под ред. Г.Ю. Грюнберга. – Москва : Просвещение, 1991. – 576 с.
2. Принципи моделювання та прогнозування в екології. / [В. В. Богобоящий, К. Р. Курбатов, П. Б. Палій, В. М. Шмандій]. — Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 216 с.
3. Олійник Я. Б. Економіко-екологічні проблеми територіальної організації виробництва і природокористування / Я. Б. Олійник. – Київ : Лібра, 1996. – 208 с.
4. Яковлева С. И. Картографическое обеспечение зарубежных региональных стратегий / С. И. Яковлева // Псковский регионологический журнал. – 2016. – №1 (25). – С. 122–133.
5. Топчієв О. Г. Методологічні засади геопланування регіону / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, А. М. Шашеро // Український географічний журнал. – 2010. – №1 (69). – С. 23–31.
6. Твердохліб О. С. Використання геоінформаційного ресурсу в діяльності органів державної влади України / О. С. Твердохліб // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління. – 2010. – Вип. 1. – С. 244–251.
7. Суспільно-географічні дослідження інтегрального потенціалу території: теоретико-методологічні підходи та досвід оцінки / Г. П. Підгрушний, В. П. Нагірна, М. І. Фашевський та ін. // Український географічний журнал. – 2011. – №3. – С. 42–48.
8. Возможности картографии в решении некоторых проблем устойчивого развития территорий / Н. Г. Ивлиева, В. Ф. Манухов, В. Н. Пресняков, Е. И. Примаченко // Псковский регионологический журнал. – 2009. – №8. – С. 115–120.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. – Режим доступу : <http://wdc.org.ua/uk>
2. GIS-Lab: Геоинформационные системы и ДДЗ. – Режим доступу : <http://gis-lab.info/>
3. Офіційний сайт ESRI. – Режим доступу : <http://esri-cis.ua/products/server-gis>
4. Децентралізація. – Режим доступу : <https://decentralization.gov.ua>